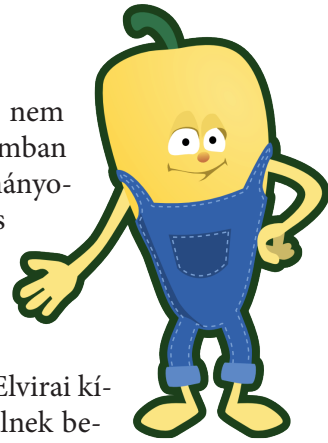

2018. augusztus

Híreink

Megoldhatatlan gondot okoz az idénymunka a kertészetekben, sok termelő nem talál munkásokat, akik leszednék a termést. A munkaerőhiány az egész agráriumban probléma, azzal együtt is, hogy a KSH bővülő foglalkoztatást mért. A hagyományosan Magyarországon munkát keresők gyakran nyugatabbra keresnek pénzt és feladatot. Javíthatna a helyzeten, ha több diák és nyugdíjas jelentkezne a nyári munkára. A közmunkások közül, aki alkalmas a munkavégzésre, az már talált munkát magának. (www.vg.hu)

Az NAIK Gyümölcsstermesztési Kutatóintézet Érdi Kutató Állomásának Érd-Elvirai kísérleti területén fenntartott gyümölcs génbankba 1979-től folyamatosan kerülnek begyűjtésre a gyümölcsfajok, fajták az ország egész területéről. A feladat célja elsősorban nem a korábban termesztett fajták begyűjtése, hanem a fajták genetikai változékonyságának megőrzése. A lehető legszélesebb változékonyságú, zömmel természetes magoncokat kutatják fel az útszéli sorfák, házikertek, zártkertek, szórványgyümölcsösök növényállományából. A génbank ültetvénybe a kiválasztott egyedek vegetatívan szaporított utódai kerülnek. Az Intézet kezelésében a csonthéjas fajok gyűjteménye maradt, almatermésűekkel és néhány dióval kiegészítve. Jelenleg mintegy 2000 tételből álló gyűjteményt Európa egyik legnagyobb csonthéjas génbanki élőgyűjteményeként tartják számon. Az ígéretes tulajdonságokkal rendelkező egyedek a nemesítési programban is szerepelnek. (www.resinfru.hu)

A skót Aberdeenshire megye Fettercairn falujában régi traktorokkal játsszák a traktor-focit. A négy csapat három-három traktorosa lelkesen készül az összecsapásokra, amelyeket a falunapon rendeznek a közönség örömeire. A két méter átmérőjű labdát, a pályát és a szabályokat úgy találták ki, hogy biztonságosak, de élvezetesebbek legyenek. A traktor fordítva él, mint az ember: minél öregebb, annál többet játszik... (www.thecourier.co.uk)

A március eleji fagyok miatt idén várhatóan gyenge lesz a kajszibaracktermés, az átlagosan 30 ezer tonnás termésnek kevesebb mint felét takarítják be a gazdák. A termőterület Magyarországon az utóbbi években enyhén, folyamatosan nő. A magyar kajszibaracktermés 70 százalékát az ipar használja fel, 30 százalékát értékesítik a frisspiacon. Az ország az elmúlt években mintegy 3,5 ezer tonnát exportált friss kajsziból, amelynek jelentős része az osztrák és német piacra került. (MTI)

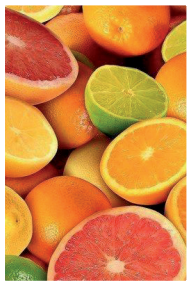
A színes zöldségek és gyümölcsök segítik megvédeni a bőrt a napozás káros hatásaitól. Minél színebb egy gyümölcs, annál több benne az antioxidáns anyag. Mivel a zöldségek, gyümölcsök „nem tudnak elszaladni a nap elől”, ezért önmagukat is védeniük kell a napsugarak káros hatásától. A gyümölcs színe egyfajta védelem a gyümölcs és a gyümölcsöt elfogyasztó ember számára is. A többek között a dinnyében, a paradicsomban, a sárgarépában lévő béta-karotin a bőr regenerálódását is segíti. (MTI)

A montenegrói Dinoša falu határában áll egy öreg eperfa, amely az utóbbi húsz év minden tavaszán friss vizet hozó forrássá változik. A jelenségnek persze van magyarázata: a fa tavasszal beindul, a „belső pumpa” rengeteg vizet talál a gyökérzet közelében, a fölösleges víz pedig nem jut túl a törzs elágazásánál lévő seben. Az eredmény látványos, váratlan és turista-csalogató. (weather.com)

A holland kereskedők szerint a zöldhagymát egyre többen ismerik és szeretik. A holland termelés ugyan visszaesik, a rossz talaj és az emiatt magas termelési költségek miatt, de a fogyasztás a korai szezon és a „tányér dísz” szerepe miatt nő. A szakácsok is tudják, hogy mit kezdenek vele az éttermekben. Érdekes, hogy úgy tűnik, a színe és az íze mellett az illata is vonzóvá válik. Ki érti? A németek most azon dolgoznak, hogy a tavaszi zöldhagyma karácsonykor is elérhető legyen. (www.freshplaza.com)

A világ gazdasága számára a legfontosabb fán termő gyümölcsök a citrusfélék: a narancs, a mandarin és a grapefruit. A narancs a föld legnagyobb mennyiségben termelt citrusféléje. A citrus döntő többsége feldolgozott állapotban kerül a vevőkhöz: gyümölcsként vagy fagyasztott koncentrátumként. Némely citrusfajta alkoholos italok, akár bor alapanyaga is lehet. A borkészítés nagyon ősi technológia, és egyre többen fordulnak ehhez a módszerhez, hogy gyümölcsök polcon tarthatósági idejét meghosszabbítsák némi hozzáadott értékkel. Ezt az irányt segíti az emberi egészségre fordított egyre nagyobb figyelem is. Azaz a mennyiségben túltermelt vagy időben túlérett gyümölcs kiváló és népszerű felhasználási területe a gyümölcsbor. (www.sciencedirect.com)

A narancsot, mint színt, a XVI. század közepéig nem ismerték. Ekkor a szanszkrti naranga, az arab naranj, a perzsa narang szavakból lett nálunk narancs, a briteknél orange. A telített mélysárga szín neve is innen alakult, annak ellenére, hogy a melegben érő narancs klorofillal telítődve zöld lesz, a hidegben érőnek pedig a lombhullató fán nincs ereje színeződni, és zöld marad éretten is. (listverse.com)

Egy, a trópusi esőerdők területének növelésével foglalkozó tanulmány arra jutott, hogy a helyzet kulcsai a gyümölcssevő állatok, legfőképpen a madarak. Sok fa kifejezetten arra játszik, hogy magjait a madarak szórják szerteszét. A kulcskérdés a nagy testű madarak gyakorisága: a nagy méretű, nagy magvú gyümölcsfák csak az ő segítségükkel tudják növelni termőterületüket. Ha mindezt már tudjuk, csak azt kell megmutatni nekik okosan, hogy hova köpjön a nagy madár... (www.sciencedaily.com)

Az amerikai New York állam cseresznye-termelőinek nincs könnyű dolguk: dermesztő tél, forró nyár, hatalmas esők veszélyeztetik folyamatosan a termést. Ha ezeket a veszélyeket ki tudják küszöbölni, csak sorba kell állniuk a pénztárnál: a cseresznye az egyik leginkább profitképes gyümölcs arrafelé. Akad néhány kockázat-csökkentő lehetőség: különböző biztosítások mellett a magas fóliaház is. Úgy tűnik, a magas fóliaházak alatt biztosabban, gyorsabban és nagyobb gyümölcsöt érlelnek a fák, mint a szabad földön. Az egyetemi modell szerint a magas fólia-csatornákkal a pénzügyi eredmény megduplázzható. A kérdés, hogy maguk a termelők ezt elhiszik-e egy tudományos kísérlet alapján. (www.news.cornell.edu)

Fókuszban

A guarana

A guarana nevű trópusi gyümölcs igen nagy eséllyel szerepel bármely energiatartalomjegyzékében. A legtöbb energiatartalom-fogyasztó persze úgy issza meg a lendületet adó nedvet, hogy nem gondol arra, amit iszik. Pedig szép története és mitológiája van.

A legenda szerint a háborzongató kinézetű gyümölcs fája egy meggyilkolt fiú szeméből nőtt ki. A gyümölcsre ránézve nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy valóban egy hatalmas, véres szemgolyónak lássuk. Hallható volt hír arról, hogy a guarana ajzószerként is működik, de ez a hír nem régebbi, mint a gyümölcs felhasználása az energiatalokban. A XVII. században Brazíliában ténykedő európai misszionáriusok hallották, hogy a gyümölcs nemcsak energiát ad a fogyasztójának, hanem ezt a gyümölcsöt fogyasztva napokig gyalogol anélkül, hogy megéhezne. Ez amiatt lehet, hogy a koffein elveszi az étvágyat, és segíti a saját zsír elégetését. Gyorsan vált gyarmati kereskedelmi áruvá, amely megvédi a testet a betegségektől, de egyre többen tudták, hogy álmatlanságot okoz.

A guaranában talált koffein kicsit különbözik a kávé koffeinjétől. A gyümölcs egyik vegyi anyaga, a tannin segíti, hogy ennek a koffeinnek sokkal tovább tartson a hatása. A guarana magját évszázadokon át őrölték és dohányba keverték. A megfelelően elkészített gyümölcsöt nagy törzsi ünnepeken itták, ami persze egészen különböző felhasználási módja az italnak a maihoz képest. Érdekesség, hogy az emberi test képes hozzászokni a guaranához: nem függővé válik, hanem néhány hét alatt ehhez a bevitt anyaghoz állítja az alapszintet, azaz a szer hatástalanává válik, mielőtt a test teljesen túlpörögne. (listverse.com)

www.facebook.com/itotechnik

www.itotechnik.hu

